

Vypořádání připomínek k návrhu vyhlášky o Vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích (VKP 2024)

Obsah

1.	Obchod.....	1
1.1	Skupina ČEZ.....	1

1. Obchod

1.1 Skupina ČEZ

1	§ 2, §5 odst. 1, § 15	<p>Připomínka k: Požadujeme zachovat na úrovni vyhlášky rozlišení řádného a mimořádného vyúčtování a dotčená ustanovení formulovat následujícím způsobem:</p> <p style="text-align: center;">§ 2 Vymezení pojmů</p> <p>Pro účely této vyhlášky se rozumí</p> <p>a) vyúčtováním vyhodnocení přijatých plateb za poskytnuté plnění a celkové výše ceny za poskytnuté plnění, na základě kterého se provádí vyrovnání přeplatku nebo nedoplatku, b) řádným vyúčtováním vyúčtování provedené za zúčtovací období, c) mimořádným vyúčtováním vyúčtování provedené v průběhu zúčtovacího období za jeho příslušnou část, d) opravným vyúčtováním vyúčtování, kterým se provádí oprava řádného nebo mimořádného vyúčtování.</p> <p style="text-align: center;">§ 5 Formální náležitosti dokladu o vyúčtování</p> <p>(1) Osoba, která provádí vyúčtování, uvede na dokladu o vyúčtování informaci, zda</p>	<p>Považujeme za důležité zachovat rozlišení mezi řádným a mimořádným vyúčtováním. Rozumíme, že energetický zákon nově v § 11 odst. 7 až 11 upravuje termíny vyúčtování, přičemž nerozlišuje mezi řádným a mimořádným vyúčtováním (když fakticky nepracuje ani s pojmem „opravné vyúčtování“). To ovšem neznamená, že by na úrovni prováděcího právního předpisu nadále nemohlo být rozlišováno mezi řádným a mimořádným vyúčtováním.</p> <p>Energetický zákon v § 11 odst. 7 až 11 stanoví, že držitel licence</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Ačkoliv ERÚ rozumí motivaci předkladatele připomínky zachovat stávající kategorizaci vyúčtování na řádné a mimořádné, není v této situaci schopen požadavku vyhovět z důvodu nutnosti podřídit se nadřazené právní úpravě. Vyhláška o vyúčtování je podzákoným právním předpisem a jako taková se může pohybovat pouze v hranicích jí vymezených zmocňovacím ustanovením, a zároveň se</p>
---	-----------------------	---	---	---

	<p>se jedná o vyúčtování řádné, mimořádné nebo opravné.</p> <p style="text-align: center;">§ 15</p> <p style="text-align: center;">Vyúčtování dodávek ve specifických případech</p> <p>(1) Obchodník s elektřinou, výrobce elektřiny, provozovatel distribuční soustavy nebo provozovatel přenosové soustavy provede na žádost zákazníka bezplatně mimořádné vyúčtování k 31. prosinci kalendářního roku, pokud zákazník společně s vyžádáním mimořádného vyúčtování zašle obchodníkovi s elektřinou, výrobci elektřiny, provozovateli distribuční soustavy nebo provozovateli přenosové soustavy samoodečet provedený k poslednímu dni kalendářního roku podle vyhlášky upravující měření elektřiny.</p> <p>(2) Obchodník s plynem, výrobce plynu, provozovatel distribuční soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy provede na žádost zákazníka bezplatně mimořádné vyúčtování k 31. prosinci kalendářního roku, pokud zákazník společně s vyžádáním mimořádného vyúčtování zašle obchodníkovi s plynem, výrobci plynu, provozovateli distribuční soustavy nebo provozovateli přepravní soustavy samoodečet provedený k poslednímu dni kalendářního roku podle vyhlášky upravující měření plynu.</p>	<p>vyúčtovává dodávky elektřiny, plynu nebo tepelné energie nebo související služby v elektroenergetice nebo plynárenství za zúčtovací období, které končí vždy</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplynutím sjednané délky zúčtovacího období (přičemž je stanovena maximální délka zúčtovacího období, kterou nelze dohodou stran překročit, resp. v případě dodávek tepelné energie i konkrétní termín, k němuž musí být vyúčtování provedeno), • dnem účinnosti změny dodavatele elektřiny nebo plynu, • dnem ukončení dodávky elektřiny, plynu nebo tepelné energie, • dnem ukončení zajišťování služby přenosové, přepravní nebo distribuční soustavy. <p>Nejedná se však o taxativní výčet a nad rámec uvedených situací může zúčtovací období končit i v jiný okamžik. V praxi se bude jednat zejména o případy, kdy dodavatel se zákazníkem sjedná např. roční</p>	<p>nesmí dostat do rozporu s jakoukoliv zákonnou či ústavní právní normou. Při zachování kategorizace vyúčtování na řádné a mimořádné a při zachování povinnosti poskytnout mimořádné vyúčtování k 31. 12. kalendářního roku, nejen že by došlo k překročení zákonného zmocnění pro vyhlášku o vyúčtování, ale též by se vyhláška dostala do rozporu s energetickým zákonem. Novelou energetického zákona došlo k omezení zmocňovacího ustanovení pro vyhlášku o vyúčtování v ustanovení § 98a odst. 2 písm. j) energetického zákona ve smyslu vynětí stanovení termínů vyúčtování. Tato oblast úpravy byla kompletně přesunuta do energetického zákona (§ 11 odst. 7 až 11). Z výkladu těchto ustanovení je zřejmý úmysl opustit koncept řádných a mimořádných vyúčtování, když zákonodárce nově stanovil,</p>
--	--	---	---

			<p>zúčtovací období a současně i možnost zákazníka požádat o „mimořádné“ vyúčtování v průběhu tohoto období. Tím tedy dojde ke zkrácení původně sjednaného zúčtovacího období z 12 měsíců např. na 7 měsíců (tj. stále platí, že se bude jednat o vyúčtování po konci zúčtovacího období), dodavatel vystaví „mimořádné“ vyúčtování a po uplynutí dalších 5 měsíců, tedy původně sjednaného zúčtovacího období v trvání 12 měsíců, vystaví další – „řádné“ – vyúčtování. Takový postup zákon žádným způsobem nezakazuje a nevylučuje. Bylo by sice možné nazývat všechna tato vyúčtování jen jako „vyúčtování“, když skutečně ve všech případech se bude jednat o vyúčtování po konci zúčtovacího období, nicméně rozlišování na „řádné“ a „mimořádné“ vyúčtování na úrovni prováděcích právních předpisů se jeví jako žádoucí s ohledem na rozdílnost údajů pro fakturaci a procesu jejich získání od jiných účastníků trhu. Na úrovni prováděcích právních předpisů by nadále měly být předvídané situace, kdy dodavatel se zákazníkem sjedná „standardní“ délku zúčtovacího období a v průběhu tohoto období</p>	<p>že vyúčtování se poskytuje na konci zúčtovacího období, tj. i při ukončení odběru v odběrném místě nebo změnou obchodníka nebo výrobce, tedy z důvodů, které podle stávajícího znění vyhlášky jsou důvodem pro poskytnutí mimořádného vyúčtování. Vyhláška o vyúčtování historicky upravovala řádné a mimořádné vyúčtování především ve vztahu k určení termínů, ve kterých je nutné je poskytnout. Koncept mimořádného vyúčtování byl držen i z důvodu směrnice požadavku na zajištění informovanosti konečných zákazníků o jejich spotřebě elektřiny po změně dodavatele (viz čl. 10 odst. 12 směrnice 2019/944). Řádnou transpozici tohoto ustanovení zajišťuje v současné době energetický zákon. Ani na úrovni této směrnice se vyúčtování nekategorizuje, ale operuje se s jednotnou</p>
--	--	--	---	---

			<p>dojde k jejímu zkrácení z jiného důvodu než z důvodu změny dodavatele nebo ukončení dodávky.</p> <p>Jsme rovněž toho názoru, že rozlišování „řádného“ a „mimořádného“ vyúčtování v prováděcím právním předpisu není nijak v rozporu se zmocněním ERÚ podle § 98a odst. 2 písm. j) energetického zákona stanovit vyhláškou mj. „rozsah a náležitosti vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství“.</p> <p>Rozlišení mezi řádným a mimořádným vyúčtováním považujeme za nezbytné s ohledem na skutečnost, že v rámci praxe evidujeme požadavky na mimořádné vyúčtování (na základě žádosti zákazníka), která nejsou upravena zákonem ani smluvně. Především se tyto situace týkají zákazníků s neprůběhovým měřením, u nichž je stanoven roční odečtový cyklus, přičemž zákazníci si z různých důvodů vyžádají ad hoc vyúčtování (typicky ke konci roku, ale i v jiných případech, např. v souvislosti se změnou nájemce</p>	<p>kategorií vyúčtování, které musí být též poskytnuto po změně dodavatele.</p> <p>S ohledem na to, že termíny vyúčtování již nadále vyhláška upravovat nemůže, a dále s vědomím, že tyto kategorie nejsou na zákonné úrovni založené, je ERÚ nucen konstatovat, že jejich setrvání ve vyhlášce je nadále neudržitelné a bezpředmětné.</p> <p>Je vhodné dodat, že pro případy mimořádných vyúčtování naznačených v připomínce není zapotřebí zachovávat kategorizaci na řádné a mimořádné zúčtovací období, když jde v podstatě pouze o sjednání specifické délky zúčtovacího období.</p> <p>Ve snaze o řádné vysvětlení věci nám dovolte ještě jednou shrnout výše uvedené vypořádání, pro úplnost však jinou optikou naší stejné argumentace.</p> <p>Vaše argumentace, pokud ji nebudete subsumovat pod vyhlášku o vyúčtování, je v podstatě správná – vámi</p>
--	--	--	---	---

			<p>v pronajímané nemovitosti, ad hoc požadavek malého podnikatele z různých účetních důvodů, mimořádné fakturace se využívá rovněž v souvislosti se zahájením insolvence apod.). Požadavky na mimořádné faktury nejsou vyloučeny i v případě průběhových měření (v průběhu kalendářního měsíce).</p> <p>Požadavek na zrušení odlišení mezi řádným a mimořádným vyúčtováním nejenže představuje zbytečný (neopodstatněný) zásah do IT systémů, který vyvolává další náklady na straně dodavatelů energií, ale vede k dalším negativním efektům. V současnosti je na straně dodavatelů rozděleno podle typu DUF/POF (řádné/mimořádné) i obsah, komunikovaný na zákazníky a jsou napříč sektory nastavena jednotlivá pravidla. Zatímco v současnosti např. mimořádné vyúčtování na základě požadavku zákazníka neovlivňuje nastavení záloh po zbývající část standardního zúčtovacího období, při zrušení tohoto rozlišení povede každé vyúčtování k přenastavení výše záloh, což může být z pohledu</p>	<p>uvedené důvody mohou směřovat k tomu, že zákon nevylučuje poskytování mimořádného vyúčtování. Vypořádání ERÚ je ovšem také správné – vyhláška nemůže rozlišovat na řádné a mimořádné vyúčtování. Jak to obstojí vzájemně?</p> <p>Je nutné na celou problematiku pohlížet optikou, že do změny zákona měla vyhláška o vyúčtování právní sílu určovat, zda může existovat vedle řádného i mimořádné vyúčtování (a vaše připomínky by byly relevantní při této staré optice, do změny energetického zákona).</p> <p>Ovšem po novele energetického zákona je nová úprava postavena na tom, že otázky ohledně zúčtovacího období a termínů vyúčtování řeší sám zákon. Vyhláška tak již nemůže kategorizovat řádné nebo mimořádné vyúčtování, obecně se jí zmenšil právní prostor – podle nové úpravy (v</p>
--	--	--	---	---

			<p>zákazníka nekomfortní/problematické.</p> <p>V případě § 15 odst. 3 resp. § 16 odst. 3 požadujeme zachovat princip bezplatného vyúčtování k 31.12. kalendářního roku, který postaví najisto, že vyúčtování k těmto datům musí být na základě žádosti zákazníka poskytnuta a to bezplatně. Přitom je možné uvedená ustanovení sloučit do § 15 s novým názvem.</p> <p>Pokud by přesto nemělo být vyhověno této připomínce, pokud jde o rozlišování typů vyúčtování ve smyslu této připomínky, je nezbytné zajistit alespoň na úrovni vyhlášky o Pravidlech trhu s elektřinou resp. vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem právo dodavatele elektřiny nebo plynu na základě zadaného samoodečtu nebo požadavku na zjištění stavu odběru podle těchto předpisů na obdržení podkladů pro vyúčtování (DÚF/POF) a to s příznakem odlišující „mimořádnost“ takto vystavených podkladů pro vyúčtování. Vyhláška o Pravidlech trhu s elektřinou je aktuálně v legislativním procesu, v případě vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem</p>	<p>souladu s tím, co jsme předložili) má (zmocnění ve spojení se zákonným základem) nově „pouze“ stanovit obsahové náležitosti řádného vyúčtování.</p> <p>Vyhláška již ztratila svoji právní sílu určovat, zda může existovat mimořádné vyúčtování. To ale současně znamená, že ani nezakazuje poskytovat mimořádné vyúčtování, resp. zakázat nemůže. Možnost poskytovat mimořádné vyúčtování musí obstát vedle pravidel energetického zákona, nikoli vyhlášky. Není možné si tuto interpretaci podchytit na základě připomínky ve vyhlášce, ta už k tomu není oprávněna.</p> <p>Zmocnění to v kontextu s novým zákonným základem potvrzuje – rozsah a náležitosti vyúčtování, a co je nebo není vyúčtování si již vyhláška nemůže určovat sama (možná nesprávně tehdy, ale nikdo to</p>
--	--	--	---	--

			<p>promítnout tuto úpravu v nejbližším možném termínu.</p>	<p>nenapadal, bylo to praktické), ale musí se pohybovat v kontextu toho, co za vyúčtování považuje zákon, a zákon považuje za vyúčtování to, co je uvedeno v § 11 energetického zákona, tedy finální, řádné – proto vyhláška v souladu se zmocněním stanovuje náležitosti řádného vyúčtování.</p> <p>K náznaku, že změna vyhlášky představuje zbytečný zásah do systémů, uvádíme, že tato úvaha měla být uplatněna k novele energetického zákona, která přímo předurčuje úpravu vyhlášky bez možnosti diskrece, a k náznaku, že jde v neprospěch zákazníků, uvádíme, že pokud ve smyslu vaší argumentace unesete interpretaci zákona, že i požadavek na zkrácení zúčtovacího období nesměřuje ve smyslu § 11 k řádnému vyúčtování, tedy že může existovat situace mimo ty,</p>
--	--	--	--	--

				keré sami uvádíte, tak tato situace, jelikož nevyplývá ze zákona, bude vyplývat z požadavku zákazníka, a souvislá nutnost změny záloh tak bude v jeho dispozici.
--	--	--	--	--